

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi ajoneuvolain ja polttoainemaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ajoneuvolakia ja polttoainemaksusta annettua lakia muutettaviksi.

Esitys liittyy niin sanottuun traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiiviin, jossa säädetään traktoreiden EY-tyyppihyväksyntää koskevista vaatimuksista. Direktiivin täytäntöönpanoa seuraten ajoneuvolakia muutettaisiin siten, että siinä otetaan huomioon myös traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin mukaiset traktorit.

Ajoneuvolain määritelmää traktoreiden EY-tyyppihyväksyntäviranomaisesta ehdote-

taan muutettavaksi siten, että 1 päivästä heinäkuuta 2005 sosiaali- ja terveysministeriön tilalle traktoreiden EY-tyyppihyväksyntäviranomaiseksi tulisi Ajoneuvohallintokeskus.

Lisäksi ajoneuvolakiin tehtäisiin vähäisiä muutoksia, jotka koskevat tutkimuslaitoksia ja ajoneuvojen rekisteröintiä.

Traktoreiden määritelmän muuttamisen vuoksi polttoainemaksusta annettuun lakiin tehtäisiin lakitekkinen muutos.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Nykytila	3
2. Ehdotetut muutokset	3
3. Esityksen vaikutukset	4
3.1. Taloudelliset vaikutukset	4
3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	4
3.3. Liikenne- ja ympäristövaikutukset	5
4. Asian valmistelu.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1. Lakiehdotusten perustelut	7
1.1. Ajoneuvolaki	7
1.2. Laki polttoainemaksusta.....	9
2. Tarkemmat säännökset	10
3. Voimaantulo.....	10
4. Säättämisjärjestys	10
LAKIEHDOTUKSET	12
ajoneuvolain muuttamisesta.....	12
polttoainemaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta.....	18
LIITE	19
RINNAKKAISTEKSTIT	19
ajoneuvolain muuttamisesta.....	19
polttoainemaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta.....	31

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Ajoneuvolaissa (1090/2002) säädetään ajoneuvojen luokituksista, rakenteesta, varusteista ja hyväksymisestä liikenteeseen. Valtioneuvoston asetus ajoneuvojen hyväksynnästä (1244/2002), jäljempänä hyväksyntäasetus, sisältää tarkempia säännöksiä muun muassa ajoneuvojen tyyppi hyväksynnästä ja rekisteröinnistä. Yksityiskohtaiset säännökset tieliikenteessä käytettävien traktoreiden rakenteesta ja varusteista sisältyvät traktorien, moottorityökoneiden ja maastoajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä hinattavien laitteiden rakenteesta ja varusteista annettuun liikenne- ja viestintäministeriön asetukseen (1251/2002), jäljempänä traktoriaetus.

Nykyisin tiellä ja muualla käytettävien traktoreiden EY-tyyppi hyväksynnästä säädetään valtioneuvoston asetuksessa n:o 716/2001. Voimassa olevaa traktoreiden tyyppi hyväksyntää koskevaa direktiiviä 74/150/ETY sovelletaan pyörillä varustettuihin maatalous- tai metsätraktoreihin, joiden suurin rakenteellinen nopeus on 6–40 km/h. Traktoreiden EY-tyyppi hyväksyntäviranomaisena toimii sosiaali- ja terveysministeriö. Ajoneuvohallintokeskus on puolestaan tieliikenteessä käytettävien traktoreiden kansallinen tyyppi hyväksyntäviranomainen ja lisäksi EY-tyyppi hyväksyntäviranomainen, kun käsitellään traktorin moottorityypin tai moottoriperheen tyyppi hyväksyntää dieselmoottoreiden päästöjen tai moottoreiden kaasua ja hiukkaspäästöjen vaatimusten mukaisuuden osalta.

Polttoainemaksusta annetussa laissa (1280/2003), jäljempänä polttoainemaksulaki, käytetty traktoreiden luokitus perustuu ajoneuvolain 14 §:ään, jota ehdotetaan tässä esityksessä muutettavaksi. Jotta polttoainemaksujärjestelmä säilyisi traktoreiden osalta nykyisellään, edellyttää ajoneuvolain muutos teknistä muutosta myös polttoainemaksulakiin.

2. Ehdotetut muutokset

Traktoreihin liittyvillä säädösmuutoksilla on tarkoitus määritellä traktoreiden tyyppi hyväksyntädirektiivin mukaisten traktoreiden tyyppi hyväksynnässä noudatettavat menettelyt sekä niiden hyväksynnälle ajoneuvolain mukaisessa käytössä asetettavat vaatimukset. Tämä edellyttää muutoksia myös hyväksyntäasetukseen ja traktoriaetukseen.

Traktoreiden tyyppi hyväksyntädirektiivi yhdenmukaistaa tyyppi hyväksyntämenettelyä moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppi hyväksynnän kanssa korvaamalla pyörillä varustettujen muiden kuin liikennetraktoreiden kansalliset tyyppi hyväksynnät EY-tyyppi hyväksynnällä. Traktoreiden tyyppi hyväksyntädirektiivi määrittelee sen soveltamispiiriin kuuluviksi traktoreiden lisäksi mm. traktorin erityyppiset perävaunut (R-luokka) ja vedettävät, vaihdettavissa olevat traktoriin liitettävät koneet (S-luokka). Direktiivin voimaantulosäännöksen mukaan sitä sovelletaan muihin kuin enintään 40 km/h kulkeviin pyörillä varustettuihin traktoreihin ja muihin sen soveltamisalaan kuuluihin ajoneuvoihin ja laitteisiin vasta myöhemmin erikseen määrättävänä ajankohtana, kun direktiivin vaatimukset näille saadaan EY:ssä valmiiksi.

Traktoreiden tyyppi hyväksyntädirektiivi mahdollistaa järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppi hyväksynnän niistä annettujen erityisdirektiivien mukaisesti. Traktoreiden tyyppi hyväksyntädirektiivi tuo traktoreiden rakenteille ja varusteille pakollisiksi vaatimuksiksi tyyppi hyväksyntädirektiiviin kuuluvien erityisdirektiivien vaatimukset.

Tulevaisuudessa pääpaino EY:ssä traktorimääräysten säädösharmonisoinnissa tulee kohdistumaan tieliikennekäyttöön hyväksyttäviä traktoreita koskevien direktiivien laatimiseen sekä traktorikuljetuksissa käytettävi-

en perävaunujen vaatimusten harmonisointiin.

Traktoreiden EY-tyyppihyväksyntöjen suorittaminen siirrettäisiin liikenne- ja viestintäministeriön hallinnon alaan kuuluvan Ajoneuvohallintokeskuksen tehtäväksi. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön tehtäväksi jäisi kuitenkin edelleen vastata kokonaisuudessaan traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin voimaansaattamisesta ja osallistumisesta traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin EY-kehitystyöhön. Lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön tehtäväksi jäisi edelleen vastata traktoreiden vaatimuksista käytettäessä niitä työturvallisuuden kannalta vaarallisiksi katsottaviin tehtäviin.

Traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin täytäntöönpanoon liittyvien säädösten lisäksi ehdotukseen on sisällytetty joitakin yksittäisiä ajoneuvolain säännösmuutoksia, joiden tarkoituksena on selventää lakia tai täydentää laissa havaittuja puutteita.

Lisäksi esitykseen on sisällytetty ehdotus polttoainemaksulain 9 §:n muuttamisesta. Muutos on tarpeen, jotta polttoainemaksulla käytetty traktoreiden luokitus vastaisi ajoneuvolakiin ehdotettua traktoreiden uutta luokitustapaa.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Esitys liittyy sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön toimesta voimaan saatettavan traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin EY-tyyppihyväksynnälle asettamien vaatimusten laajentamiseen koskemaan myös kyseisten traktoreiden tieliikenteeseen hyväksymistä ja rekisteröimistä.

Koska traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivi asettaa valmistajalle selvät vaatimukset siitä, minkä tyyppisiä traktoreita voidaan tyyppihyväksyä, tulevat tieliikenteeseen käyttöön otettavat traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin mukaiset uudet traktorit olemaan automaattisesti myös ajoneuvolakiin ehdotettavien vaatimusten mukaisia. Tämän vuoksi tällä esityksellä traktoreille asetettavilla vaatimuksilla ei ole erillisiä taloudellisia vaikutuksia. Muut ajoneuvolain muutosehdotukset ovat luonteeltaan säädisteknisii, eikä

niillä siten myöskään ole mainittavia taloudellisia vaikutuksia.

Polttoainemaksulain muutosesitys on ajoneuvolain esitystapaan ehdotettavasta muutoksesta johtuva tekninen muutos, jonka tarkoituksena on säilyttää voimassa polttoainemaksujärjestelmän nykytila. Sillä ei siten voida katsoa olevan taloudellisia tai muitakaan vaikutuksia.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivi sisältää nykyisin kaikkiaan 43 erillisesti hallintoa eriyttäviä erityisdirektiivejä. Näistä osa on traktoreiden tieliikennekäyttöön liittyviä ja osa maataloustyökäyttöön liittyviä erityisdirektiivejä. Koska valtaosaa traktoreista ja niiden perävaunuista käytetään maataloustyön lisäksi osittain tieliikenteessä, traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivillä on laajaa synergiaa muiden tieliikenteessä käytettävien ajoneuvojen vaatimuksiin ja tyyppihyväksyntämenettelyyn. Jo nykyisin Ajoneuvohallintokeskus toimii traktoreiden moottoreiden pakokaasupäästödirektiivin osalta EY-tyyppihyväksyntäviranomaisena. Näin ollen on tarkoituksenmukaista siirtää sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä traktoreiden EY-tyyppihyväksyntöjen hoitaminen keskitetysti Ajoneuvohallintokeskuksen tehtäväksi ja nimetä Ajoneuvohallintokeskus Suomessa traktoreiden ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntäviranomaiseksi.

Nykyisin traktoreiden EY-tyyppihyväksyntä hoidetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on arvioinut traktoreiden EY-tyyppihyväksyntäasioiden hoitoon liittyvien tehtäviensä edellyttävän sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön sektorilla vuosittain noin 0,5 henkilötyövuoden työpanosta. Täten osa tästä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön arvion mukaisesta 0,5 henkilötyövuoden työpanoksesta siirtyy Ajoneuvohallintokeskuksen hoidettavaksi. Ajoneuvohallintokeskus on jo kuluvan vuoden resurssitarpeessaan ottanut huomioon sille sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä siirtyväksi suunnitellut lisätehtävät. Ajoneuvohallintokeskus on vahvistanut jo tälle vuodelle traktoreiden hoitamisessa muutenkin tarvitta-

vaa henkilöresurssia yhdellä traktoriasiantuntijalla.

Traktoreiden EY-tyyppihyväksyntätehtävien siirrosta huolimatta sosiaali- ja terveysministeriölle jää tehtäväksi nykytapaan vastata traktoreiden koko EY-tyyppihyväksyntädirektiivin toimeenpanosta ja osallistumisesta Suomen osalta direktiivin EY-kehitysohjelmaan.

3.3. Liikenne- ja ympäristövaikutukset

Traktoreita koskevan tyyppihyväksyntädirektiivin noudattaminen kytkee jatkossa traktoreiden tieliikenteen turvallisuusvaatimukset sekä päästövaatimukset kiinteästi yleiseurooppalaiseen kehitykseen. Tulevaisuudessa tällä on positiivista vaikutusta liikenneturvallisuuteen ja päästöjen vähentämiseen.

4. Asian valmistelu

Ajoneuvolakia koskeva esitys on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön sekä Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa.

Ajoneuvolakia koskeva esitys on ollut lausunnolla seuraavilla tahoilla: sisäasiainministeriö, valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, puolustusministeriö, ympäristöministeriö, Ajoneuvohallintokeskus, Tullilaitos, Tiehallinto, Rajavartiolaitos, Liikkuva poliisi, Traktorimyyjät, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK, MTT/Vakola Maatalousteknologian tutkimus, Teknologiateollisuus/maatalouskonevalmistajat, Koneyrittäjät/Koneyrittäjien Liitto ry, Valtra Oy, Turvatekniikan Keskus (TUKES), Liikennevakuutuskeskus, Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto ry, A-Katsastus Oy, Autoliitto ry, Suomen Kuorma-autoliitto ry, Linja-autoliitto ry, Taksiliitto ry, Teknisen Kaupan Liitto ry, Autoalan Keskusliitto ry, Autotuojat ry, Autoalan ja Korjaamoiden Liitto ry, Suomen Käytettyjen Autojen Kauppiain Liitto ry, MP-Kauppiat ry, SMOTO, VTT/Tuotteet ja tuotanto, VTT/Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka, VTT/Prosessit, TCT Test Center Tiililä, Nemko Product Services Oy, SGS Fimko Oy ja Mittatekniikan keskus.

Lausunnonantajat yleisesti kannattivat lakiesitystä. Lausunnolla ollut versio perustui lähtökohtaan, jossa kokonaisuudessaan traktoreiden EY-tyyppihyväksyntädirektiivin voimaan saattaminen ja osallistuminen direktiivin EY-kehitysohjelmaan olisi siirretty sosiaali- ja terveysministeriön tehtävistä liikenne- ja viestintäministeriön tehtäväksi, mikä olisi edellyttänyt liikenne- ja viestintäministeriön tulevien uusien traktoritehtävien hoitoon henkilöresurssilisäystä.

Lausunnossaan valtiovarainministeriö toteasi, että liikenne- ja viestintäministeriöön siirrettäväksi ehdotettujen traktoritehtävien hoitamiseen tarvittava yhden henkilön resurssilisäys olisi toteutettava vain jo vuosille 2005—2008 vahvistettujen määrärahakehysten puitteissa ja mahdollisin ministeriöiden välisin määrärahasiirron ylittämättä jo vahvistettua määrärahakehysten yhteismäärää. Jatkoselvitysten mukaan vuosille 2005—2008 vahvistetut määrärahat ovat jo siinä määrin sidottu, ettei ajanjaksolla ole niistä osoittaa liikenne- ja viestintäministeriölle tarvittavaa asiantuntijaresurssin lisäystä eikä myöskään asiantuntijaresurssin siirto sosiaali- ja terveysministeriöstä osoittautunut mahdolliseksi. Täten lakiehdotusta on lausuntojen perustella muutettu niin, että sosiaali- ja terveysministeriö jatkaa entiseen tapaan traktoreiden koko EY-tyyppihyväksyntädirektiivin täytäntöönpanosta vastaava viranomaisena ja liikenne- ja viestintäministeriö entiseen tapaan vastaa ajoneuvolain mukaisessa tieliikennekäytössä olevien traktoreiden vaatimusten ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

Sen sijaan alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti varsinaiset tyyppihyväksyntätehtävät siirtyisivät sosiaali- ja terveysministeriöltä Ajoneuvohallintokeskukselle, joka näiden tehtävien siirtoon varautuen on jo vahvistanut tästä vuodesta lähtien traktoriasioiden hoitamiseen tarvittavaa asiantuntijaresurssia.

Polttoainemaksulakia koskeva esitys on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa. Esityksen valmistelu on aloitettu ajoneuvolain traktoreiden tyyppihyväksyntää koskevien muutosten valmistelun yhteydessä, jolloin on päädytty esittämään traktoreiden luokituksen muuttamista. Koska kyseessä on ajoneuvolain muutoksesta johtuva

polttoainemaksujärjestelmän nykytilan säilyttämiseen tähtäävä tekninen muutos, polttoainemaksulakia koskevasta muutosesityksestä

ei ole katsottu tarpeelliseksi pyytää erillisiä lausuntoja.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Ajoneuvolaki

3 §. *Määritelmät.* Pykälän 7 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että rekisteri määriteltäisiin täsmällisemmin tarkoittamaan ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettua ajoneuvorekisteriä.

6 §. *Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen.* Kaikkia osia ja erillisiä teknisiä yksiköitä samoin kuin polkupyöriä ei edellytetä varustettavaksi hyväksyntämerkinnällä. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan selvennettäväksi siten, että hyväksyntämerkintä vaaditaan silloin, kun ajoneuvolaissa tai sen nojalta annetuissa säännöksissä sitä on edellytetty.

14 §. *Traktori ja liikennetraktori.* Pykälässä määriteltäisiin traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin mukaisesti T ja C-luokan ajoneuvo ja niihin kuuluvat ajoneuvoluokat. Määrittelyt vastaisivat traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin sanamuotoja. Koska direktiivi ei vielä pidä sisällään vaatimuksia erityiskäyttöön tarkoitetuille T₄-luokan traktoreille eikä T₅-luokan mukaiselle liikennetraktorille, säilytettäisiin kansallinen liikennetraktorin määritelmä toistaiseksi voimassa, ja se sisällytettäisiin uuteen 3 momenttiin määrittämällä T₁—T₃-luokkien rinnalle oma liikennetraktoreita koskeva luokka.

Telaketjuilla varustetut traktorit luokitellaan nykyisin kansallisesti T-luokkaan. Traktoridirektiivin T-luokkaan ei kuitenkaan enää kuulu telaketjuin varustettuja ajoneuvoja, vaan ne on luokiteltu C-luokaksi. Telaketjuin liikkuvat ja ohjattavat traktorit ehdotetaan tämän vuoksi luokiteltavaksi 3 momentissa C-luokaksi. Traktoreiden nykyisen T-luokan jakaminen direktiivin edellyttämällä tavalla pyöriillä varustettuihin traktoreihin (uusi T-luokka) ja telaketjuilla varustettuihin traktoreihin (uusi C-luokka) edellyttää samalla vastaavan teknisen säädösmuutoksen polttoainemaksulakiin.

Nykyistä 3 momenttia vastaava valtuus säätää traktorin alaluokista liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella siirtyisi 4 momentiksi.

Pykälään lisättäisiin sosiaali- ja terveysministeriön sekä Ajoneuvohallintokeskuksen työnjakoa traktoreiden EY-tyyppi hyväksyntäasioissa selventävä 5 momentti, jonka mukaan traktoreiden sekä niiden perävaunujen ja niillä vedettävien koneiden EY-tyyppi hyväksynnästä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Traktoreiden EY-tyyppi hyväksyntädirektiivin soveltamisalaan kuuluvat traktoreiden ja niiden perävaunujen lisäksi traktoreilla vedettävät erilaiset koneet. Asetuksen antaminen tapahtuisi sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä, koska traktoreiden tyyppi hyväksyntädirektiivinen voimaansaattaminen ja täytäntöönpano sekä osallistuminen kyseisen direktiivin kehittämiseen EU:ssa säilyisi nykytapaan edelleen sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä.

Ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan pykälä tulisi voimaan uusille ajoneuvotyypeille 1 päivästä heinäkuuta 2005 ja ensi kertaa käyttöön otettaville ajoneuvoille 1 päivästä heinäkuuta 2009.

25 §. *Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet.* Pykälän 1 momentin 3 kohtaa ehdotetaan selkeytettäväksi siten, että liikenteessä käytettävässä ajoneuvossa voi renkaiden tai telojen sijasta olla jalakset. Näin otettaisiin huomioon nykyisin moottorikelkoissa käytettävät reet.

30 §. *Tyyppi hyväksynät.* Pykälän 1 momentin EY-tyyppi hyväksynnän määritelmää täsmennettäisiin tarkoittamaan ajoneuvojen ja niiden järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppi hyväksyntää koskevien Euroopan yhteisön säädösten mukaisia tyyppi hyväksyntöjä. Määritelmä kattaisi paitsi koko ajoneuvon EY-tyyppi hyväksyntää koskevat tyyppi hyväksyntädirektiivit, myös niiden nojalla annetut erityisdirektiivit ja lisäksi muut säädöstyypit, kuten esimerkiksi tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85, jossa säädetään ajopiirtureista. Koko ajoneuvoa koskevat tyyppi hyväksyntädirektiivit määritettäisiin selvyuden vuoksi edelleen 1 momentissa. Pykälän 3 kohdan viittaus muutettaisiin vastaamaan uutta traktoreiden tyyppi hyväksyntädirektiiviä.

31 §. *Tyyppi hyväksyntöjen soveltamisalu-*

et. Traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin voimaantulosäännöksen mukaan T₁—T₃-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen osalta jäsenvaltioiden on sovellettava direktiiviä uusiin ajoneuvotyyppisiin 1 päivästä heinäkuuta 2005 alkaen ja kaikkiin uusiin käyttöön otettaviin T₁—T₃-luokan ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009.

Traktoreista liikennetraktoreille ja telaketjuin varustetuille voidaan toistaiseksi myöntää kansallinen tyyppihyväksyntä, sillä traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin voimaansaattamisen ensi vaiheessa ne eivät kuulu koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän soveltamisen piiriin. Liikennetraktorin ja telaketjuilla varustetun traktorin sekä traktorin perävaunun kansallisista vaatimuksista säädetäisiin traktoriasetuksessa.

Pykälä säädettäisiin tulemaan voimaan traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin voimaantulosäännöksen mukaisesti.

32 §. *Tyyppihyväksyntävelvollisuus.* Edellä 31 §:n perusteluissa selvitetyt traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin voimaantulosäännön perusteella on tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisinta säätää ajoneuvolain käyttötarkoituksessa olevan traktorin osalta ainoastaan T₁—T₃-luokan ajoneuvojen tyyppihyväksyntävelvollisuudesta. Pykälä säädettäisiin tulemaan voimaan traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin voimaantulosäännöksen mukaisesti.

34 §. *Hyväksyntäviranomainen.* Pykälään lisättäisiin tyyppihyväksyntävien ajoneuvojen luokkaan traktoreiden EY-tyyppihyväksyntädirektiivin mukainen T-luokka. Pykälässä mainittaisiin myös kansalliseen luokitteluun perustuva liikennetraktori ja pykälään lisättäisiin teloin varustettu traktori (C-luokka) sekä traktorin perävaunu (R-luokka), koska Ajoneuvohallintokeskus toimii myös niiden hyväksyntäviranomaisena. Pykälästä poistettaisiin maininta sosiaali- ja terveysministeriön olemisesta traktoreiden EY-tyyppihyväksynnän hyväksyntäviranomainen, jolloin tehtävä siirtyy Ajoneuvohallintokeskukselle.

Voimaantulosäännöksen mukaan pykälää koskeva muutos tulisi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2005, jolloin T₁—T₃-luokkien tyyppihyväksyntäpakkoa aletaan traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin mukaisesti soveltaa näihin luokkiin kuuluville uusille ajo-

neuvotyypeille. Ajoneuvohallintokeskus käsittelee myös traktoreiden EY-tyyppihyväksyntää koskevat muutokset 1 päivästä heinäkuuta 2005. Siirtymäsäännöksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriö toimisi kuitenkin traktoreiden EY-tyyppihyväksyntäviranomaisena myös 1 päivänä heinäkuuta 2005 jälkeen niissä tapauksissa, joissa tyyppihyväksyntäprosessi on kyseisenä ajankohtana kesken.

35 §. *Tyyppihyväksynnän myöntäminen.* Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti, jonka mukaan tyyppihyväksynnän myöntämisessä sovellettaisiin EY-tyyppihyväksynnän osalta asianomaisessa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppihyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä. Ehdotettu viittaussäännös vahvistaisi nykykäytännön ja olisi tarpeen tyyppihyväksyntädirektiivin moitteettoman täytäntöönpanon kannalta.

40 §. *Kansallista tyyppihyväksyntää ja piensarjatyyppeihin hyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset.* Traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivi sisältää nykyisin ainoastaan T₁—T₃-ajoneuvoluokkiin kuuluvien ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntää varten edellytetyt vaatimukset kokonaisuudessaan. Muiden traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntävaatimukset täydentävät direktiivin edellyttämällä tavalla vähemmän. Näin ollen on perusteltua tässä vaiheessa säätää ainoastaan T₁—T₃-luokan ajoneuvojen piensarjatyyppeihin hyväksynnästä nykyisten M₁- ja L-luokan ajoneuvojen piensarjatyyppeihin hyväksynnän lisäksi. Pykälän 5 kohdan piensarjatyyppeihin hyväksyntää koskevaa valtuutussäännöstä täydennettäisiin siten T₁—T₃-luokkien ajoneuvojen osalta.

41 §. *Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että sana erityisdirektiivi korvattaisiin ilmaisulla Euroopan yhteisön säädökset. Tämä ilmaisu ei rajaisi tyyppihyväksyntäsäädöksiä pelkästään direktiiveihin, vaan kattaisi muutkin säädöstyypit.

45 §. *Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet.* Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin selvyuden vuoksi viittaus, jonka

mukaan tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta asianomaisessa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppihyväksynnän osalta Ajoneuvohallintokeskuksen vahvistamaa menettelyä. Pykälän 3 momentin 2 kohtaan tehtäisiin vastaava muutos kuin 41 §:ään. Pykälän 4 momenttia muokattaisiin viittaamalla uuteen hallintolakiin (434/2003) ja kielilakiin (423/2003) ja poistamalla viittaukset hallintomenettelylakiin (598/1982), tiedoksiannosta hallintoasioissa annettuun lakiin (232/1966) ja asiakirjain lähettämisestä annettuun lakiin (74/1954).

47 §. *Tutkimuslaitokselle myönnettävä hyväksyntä*. Säännöksen selkeyttämiseksi lain 36 §:n mukaiseen tuotetestaukseen ja 45 §:n mukaiseen vaatimustenmukaisuuden valvontaan liittyvät hyväksyntäedellytykset ehdotetaan jaettavaksi kahdeksi eri momentiksi, koska hyväksymisedellytykset ovat erilaiset riippuen siitä, onko kyseessä 36 §:n vai 45 §:n mukainen toiminta. Nykyiseen lakiin sisältyvä viittaus standardiin SFS-EN 45001:1990 ehdotetaan poistettavaksi, koska standardi on vanhentunut ja se on korvattu standardilla SFS-EN ISO/IEC 17025:2000, joka koskee testaus- ja kalibrointilaboratorioiden pätevyyden yleisiä vaatimuksia.

Pykälän 2 momentin mukaan tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan hyväksyttävän tutkimuslaitoksen edellytetään täyttävän harjoittamansa toiminnan osalta laatu- ja järjestelmiä arvioivien ja sertifioivien elinten yleisiä vaatimuksia koskevan standardin SFS-EN 45012:1998 tai sitä vastaavan julkaisun ISO/IEC Guide 62:1996.

Nykyiset 2 ja 3 momentteihin sisältyvät säännökset yhdistettäisiin uudeksi 3 momentiksi, ja samalla säännöksestä poistettaisiin tarpeettomat päällekkäisyydet hyväksyntäasetuksen 17 §:n säännöksiin nähden.

49 §. *Tutkimuslaitoksen valvonta*. Pykälän 2 momentin viittaus muutettaisiin vastaamaan ehdotetun 47 §:n rakennetta.

50 §. *Tutkimuslaitokselle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen*. Pykälän viittaus muutettaisiin vastaamaan ehdotetun 47 §:n rakennetta.

65 §. *Oikeus ennakoilmoituksen tekemi-*

seen. Edellä 31 §:n perustelujen yhteydessä esitetyn mukaisesti on tarkoituksenmukaista säätää traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin täytäntöönpanon tässä vaiheessa ennakoilmoitusmenettelystä ainoastaan siltä osin, että 1 momentin 4 kohtaan lisätään ajoneuvoluokat T₁—T₃.

67 §. *Kieltäytyminen rekisteröimästä vaarallista ajoneuvoa*. Pykälää täydennettäisiin traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin 15 artiklan mukaisesti työturvallisuuskököhdillä. Ajoneuvohallintokeskus voi ehdotuksen mukaan kieltäytyä rekisteröimästä ajoneuvoja paitsi liikenneturvallisuuteen, myös työturvallisuuteen perustuvilla syillä. Käytännössä Ajoneuvohallintokeskus arvioisi työturvallisuuden vaarantumista traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiiviin liittyvien erityisdirektiivien, kuten kaatumisen varalta asennettuja suojarakenteita koskevien direktiivien vaatimusten täyttymisen kannalta. Ajoneuvojen käytön aikainen valvonta työturvallisuuden kannalta kuuluisi jatkossakin sosiaali- ja terveysministeriölle.

69 §. *Sarjan viimeiset ajoneuvot*. Pykälään otettaisiin uusi T₁—T₃-luokkia koskeva 3 momentti, jolloin nykyiset 3 ja 4 momentit siirtyisivät 4 ja 5 momentiksi. Ehdotetut T₁—T₃-luokan ajoneuvojen sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevat säännökset perustuvat sellaisenaan traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiiviin.

99 §. *Tarkemmat säännökset ja ohjeet*. Pykälän 2 momentin valtuussäännöstä täydennettäisiin nastarenkaan nastan tyyppihyväksynnän osalta.

1.2. Laki polttoainemaksusta

9 §. *Polttoainemaksun määrä*. Pykälän 1 momentissa säädetään polttoainemaksun määrästä eri ajoneuvotyypeille. Momentin 7) kohdan mukaan polttoainemaksun määrä on muusta traktorista (T-luokka) 100 euroa. Mainittu T-luokka perustuu ajoneuvolain 14 §:n mukaiseen luokitukseen, jota ehdotetaan muutettavaksi samassa yhteydessä esiteltävällä ajoneuvolain muutosesityksellä. Tämän vuoksi myös polttoainemaksulain mukaista luokitusta tulisi muuttaa.

Ajoneuvolain 14 §:n mukainen T-luokka ehdotetaan korvattavaksi luokilla T₁—T₃ ja

C. Uusi luokitus vastaisi maatalous- ja metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden ja näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnästä sekä direktiivin 74/150/ETY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2003/37/EY) mukaista luokitusta.

Koska polttoainemaksulain soveltaminen edellyttää ainoastaan 9 §:n 1 momentin 6) kohdan mukaisten liikennetraktoreiden erottamista muista traktoreista, muiden traktoreiden tarkempi määrittely ajoneuvolakia vastaavalla tavalla ei ole polttoainemaksujärjestelmän toiminnan kannalta välttämätöntä. Jako liikennetraktoreihin ja muihin traktoreihin toteutettaisiin poistamalla polttoainemaksulain 9 §:n 1 momentin 7) kohdasta maininta T-luokasta. Termi muu traktori tarkoittaisi siten nykytilan mukaisesti muuta kuin edellä saman momentin 6) kohdassa mainittua liikennetraktoria.

2. Tarkemmat säännökset

Traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin vaatimusten huomioon ottaminen ajoneuvolain mukaisessa käytössä olevien traktoreiden osalta edellyttää muutoksia myös hyväksyntäasetukseen ja traktoriaasetukseen. Traktoriaasetukseen laadittaisiin liitteeksi taulukko T₁—T₃- ja C-luokkien ajoneuvojen sekä liikennetraktorin vaatimuksista samalla tavoin kuin autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (1248/2002) sekä kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen sekä nelipyöräisten rakenteesta ja varusteista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (1250/2002) on nykyisin säädetty. Erityisdirektiivien valmistuessa taulukkomuotoista esitystä on tarkoitus täydentää uusien ajoneuvoluokkien osalta.

Ajoneuvolain traktoridirektiivin huomioon ottamiseksi tarvittavien muutosten sekä hyväksyntäasetuksen ja traktoriaasetuksen muutosten tullessa voimaan 1 päivästä heinäkuuta 2005 on tarkoitus, että samasta päivästä luki- en sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon alan toimesta valmistelemilla erillisillä säädöksillä toteutetaan tarvittavat toimenpiteet

traktoreiden EY-tyyppihyväksyntädirektiivin voimaansaattamiseksi.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivissä edellytetään, että jäsenvaltioiden on saatettava voimaan ja julkaistava tarvittavat säädökset ennen 1 päivää tammikuuta 2005. Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä heinäkuuta 2005.

Tyyppihyväksyntää koskevia säännöksiä sovelletaan traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin voimaantulosäännöksen mukaisesti T₁—T₃-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen osalta uusiin ajoneuvotyypeihin 1 päivästä heinäkuuta 2005 ja kaikkiin uusiin käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009. Muiden traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivissä määriteltyjä ajoneuvoluokkia koskevien säännösten voimaantulo riippuu niihin liittyvien erityisdirektiivien voimaantulosta, jonka ajankohtaa ei tässä vaiheessa vielä ole tyyppihyväksyntädirektiivissä tarkemmin määritelty. Näin ollen traktorien tyyppihyväksyntädirektiivin voimaan saattamisesta muille kuin T₁—T₃-luokan traktoreille on mahdollista säätää vasta myöhemmin erikseen kun direktiivi tulee näiltä osin täydennetyksi.

Traktoreiden tyyppihyväksyntädirektiivin voimaansaattamisesta riippumattomat 3 §:n 1 momentin 7 kohdan, 6 §:n 2 momentin, 25 §:n 1 momentin 3 kohdan, 35 §:n 5 momentin, 41 §:n 2 momentin, 45 §:n, 47 §:n, 49 §:n 2 momentin, 50 §:n ja 99 §:n muutokset tulisivat voimaan 1 päivästä tammikuuta 2005.

Selvyuden vuoksi voimaantulosäännöksessä säädettäisiin ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyjen 47 §:ssä tarkoitettujen tutkimuslaitosten hyväksyntöjen jäävän sellaisinaan voimaan. Lisäksi säädettäisiin, että ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin

4. Sääntämisyjärjestys

Ajoneuvolain 47 §:ssä tarkoitettu tutkimuslaitos suorittaisi 45 §:ssä tarkoitettua valvontaa, jonka on katsottava kuuluvan perustus-

laissa tarkoitettuihin julkisiin hallintotehtäviin. Perustuslakivaliokunta ei ole katsonut kyseistä tehtävän siirtoa ajoneuvolain käsitte-lyn yhteydessä (PeVL 40/2002 vp) perustuslain 124 §:ssä tarkoitetuksi merkittäväksi julkisen vallan käytön siirtämiseksi. Samoin ajoneuvolain 45 §:ää ei ole mainitussa perustuslakivaliokunnan lausunnossa pidetty ongelmallisena perustuslain 10 §:n mukaisen kotirauhan turvaamisen kannalta. Lakiehdotuksessa säädetyt valtuutussäännökset täyttä-

vät perustuslain 80 §:ssä edellytetyt vaatimukset.

Edellä todetun perusteella hallitus katsoo, että ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**ajoneuvolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 7 kohta, 6 §:n 2 momentti, 14 §, 25 §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31, 32, 34 ja 40 §, 41 §:n 2 momentti, 45 ja 47 §, 49 §:n 2 momentti, 50, 65, 67, 69 ja 99 § sekä
lisätään 35 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *rekisterillä* ajoneuvo liikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettua ajoneuvoliikennerekisteriä;

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Sellaista osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteessä.

14 §

Traktori

T- ja C-luokan ajoneuvo sekä liikennetraktori (traktori) on moottorikäyttöinen pyörillä tai telaketjuilla varustettu ajoneuvo:

- i) jossa on vähintään kaksi akselia;
- ii) jonka suurin rakenteellinen nopeus on vähintään kuusi kilometriä tunnissa;
- iii) jonka toiminta perustuu ensisijassa vetävään voimaan; sekä
- iv) joka on erityisesti tarkoitettu vetämään, työntämään, kuljettamaan ja käyttämään tiettyjä maa- tai metsätaloudessa käytettäviksi tarkoitettuja vaihdettavissa olevia laitteita taikka vetämään maa- tai metsätaloudessa käytettäviä perävaunuja.

Traktori voi olla varustettu kuormien kuljettamiseen maa- tai metsätalouden harjoittamisen yhteydessä, ja siinä voi olla matkustajien istuimia. Traktoriksi ei kuitenkaan luetta erityisesti metsätalouskäyttöön suunniteltuja koneita, kuten juonto- ja kuormatraktoreita, jotka määritellään standardissa ISO 6814:2000, eikä maansiirtokoneiden, jotka määritellään standardissa ISO 6165:2001, alustalle rakennettuja metsäkoneita.

Traktorit jaetaan ominaisuuksiensa perusteella seuraaviin luokkiin:

- 1) T₁-luokka: pyörillä varustetut traktorit, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa, kuljettajaa lähinnä olevan akselin pienin raideväli vähintään 1,15 metriä, omamassa ajokuntoisena yli 0,6 tonnia ja maavara enintään yksi metri;
- 2) T₂-luokka: pyörillä varustetut traktorit, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa, pienin raideväli alle 1,15 metriä, omamassa ajokuntoisena yli 0,6 tonnia ja maavara enintään 0,60 metriä, jos traktorin painopisteen korkeusarvo maanpinnasta mitattuna jaettuna kaikkien akseleiden

den pienimpien raidevälien keskiarvolla on yli 0,90, suurin rakenteellinen nopeus saa olla enintään 30 kilometriä tunnissa;

3) T₃-luokka: pyöriillä varustetut traktorit, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa ja omamassa ajokuntoisena enintään 0,6 tonnia;

4) liikennetraktori: tavarankuljetukseen tarkoitettuja kuormaa kantavia nestepainetoimisella runko-ohjauksella varustettuja traktoreita; liikennetraktori on myös muu traktori, jota käytetään tavarankuljetukseen kytkentämassaltaan yli 10 tonnin perävaunulla varustettuna; liikennetraktoriksi ei kuitenkaan katsota traktoria, jota käytetään polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 7 §:ssä tarkoitettuihin kuljetuksiin; liikennetraktorin suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa;

5) C-luokka: telaketjuin liikkuvat ja ohjattavat traktorit.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa traktorin alaluokista.

Maatalous- ja metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden sekä näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

25 §

Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet

Turvallista käyttämistä varten liikenteessä käytettävässä ajoneuvossa on oltava:

1) luotettava ja varmatoiminen ohjauslaite;

2) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, polkupyörässä sekä auton ja liikennetraktorin perävaunussa käyttöjarru;

3) renkaat ja vanteet taikka telat tai jalakset, jotka vastaavat niille kohdistuvaa kuormitusta;

4) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa paloturvallinen polttoainejärjestelmä;

5) tarpeelliset valaisimet, heijastimet ja heijastavat tunnuskilvet;

6) varoituskolmio, jos ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 500 kg;

7) M- ja N₁-luokan ajoneuvon ohjaamossa ja matkustajatilassa kuljettajaa ja matkustajia

törmäystilanteessa suojaavat rakenteet ja laitteet;

8) kuljettajalla riittävä näkyvyys eteen, sivuille ja taakse; näkyvyys taakse saadaan tarvittaessa järjestää taustapeilien avulla tai muulla vastaavalla järjestelmällä;

9) ajoneuvossa, jonka ohjaamo on umpinainen, tuulilasi ja tarpeelliset laitteet näkyvyyden varmistamiseksi tuulilasin läpi kaikissa sääoloissa;

10) tarpeelliset laitteet ja rakenteet kevyiden ajoneuvojen suojaamiseksi törmäystilanteissa;

11) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja polkupyörässä äänimerkinantolaitte;

12) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa nopeusmittari sekä M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-luokan ajoneuvossa nopeudenrajoitin;

13) neli- tai useampipyöräisessä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa peruutuslaite.

30 §

Tyyppihyväksynät

EY-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvojen ja niiden järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää koskevien Euroopan yhteisön säädösten mukaisia tyyppihyväksyntöjä. Koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä perustuu seuraaviin direktiiveihin:

1) moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 70/156/ETY;

2) kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY;

3) maatalous- tai metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden ja näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnästä sekä direktiivin 74/150/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/37/EY.

31 §

Tyyppihyväksyntöjen soveltamisalueet

EY-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle sekä M₁-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuville. Kansallinen tyyppihyväksyntä myönnetään ajoneuville, järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle. Piensarjatyypin tyyppihyväksyntä myönnetään ajoneuville. E-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle.

32 §

Tyyppihyväksyntävelvollisuus

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan M₁-, L- tai T₁—T₃-luokan ajoneuvon rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä on, että ajoneuvotyyppi on EY-tyyppihyväksytty tai piensarjatyypin tyyppihyväksytty. Monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut tai yksittäiskappaleena valmistettu tai maahan tuotu M₁-, L- tai T₁—T₃-luokan ajoneuvo saadaan kuitenkin merkitä rekisteriin rekisteröintikatsastuksen perusteella.

34 §

Hyväksyntäviranomaisen

M-, N-, L-, O-, T₁—T₃-, C- ja R-luokan ajoneuvon, liikennetraktorin ja moottorityökoneen sekä maastoajoneuvon samoin kuin näiden osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksyntäviranomaisen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus.

35 §

Tyyppihyväksynnän myöntäminen

Hyväksynnän myöntämisessä sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppi hyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrät-

tyä menettelyä ja kansallisen tyyppihyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä.

40 §

Kansallista tyyppihyväksyntää ja piensarjatyypin tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kansallisen tyyppihyväksynnän ja piensarjatyypin tyyppihyväksynnän osalta:

1) mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi;

2) tyyppihyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta tyyppihyväksyntöjä koskevaan rekisteriin;

3) Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista vähäisten yksittäisten poikkeusten myöntämiseen tyyppihyväksynnässä, jos poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua;

4) mikä on piensarjatyypin tyyppihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä määrä vuodessa;

5) millä ehdoin toisessa ETA-valtiossa M₁-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuville myönnetty piensarjatyypin tyyppihyväksyntä on voimassa Suomessa.

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyyppihyväksynnän mukaisesti valmistettuun osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyyppimerkintä. Jos Euroopan yhteisön säädöksessä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppihyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyyppimerkintää.

45 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyn tyyppin mukainen.

Hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava ennen hyväksynnän myöntämistä riittävästä menettelyistä, joilla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, ja toteutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppihyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä. Hyväksyntäviranomaisen voi teettää osia tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tutkimuslaitoksella.

Vaatimustenmukaisuuden valvonta toimitetaan hyväksynnän hakijan kustannuksella. Hyväksyntäviranomaisella ja tutkimuslaitoksella on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein Euroopan yhteisön säädöksissä säädetyt taikka E-säännöissä määrätyt testit tai laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyn tyyppin laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomaisen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutkimuslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten

toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

47 §

Tutkimuslaitokselle myönnettävä hyväksyntä

Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyy tutkimuslaitoksen suorittamaan 36 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia. Hyväksynnän edellytyksenä on, että tutkimuslaitos täyttää standardissa SFS-EN ISO/IEC 17025:2000 olevat vaatimukset ja että tutkimuslaitoksen pätevyysalue kattaa kaikki ne säännökset, joiden mukaista hyväksyntää tutkimuslaitos hakee. Valmistajaa ei saa hyväksyä tutkimuslaitokseksi, ellei siitä Euroopan yhteisön säädöksessä nimenomaan säädetä.

Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyy tutkimuslaitoksen suorittamaan 45 §:ssä tarkoitettua vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Hyväksynnän edellytyksenä on, että tutkimuslaitos täyttää harjoittamansa toiminnan osalta standardissa SFS-EN 45012:1998 tai ISO/IEC Guide 62:1996 olevat vaatimukset. Edellä 36 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia tekevä henkilö ei saa toimia saman toimeksiantajan luokun vaatimustenmukaisuuden valvonnan johtavana arvioijana. Valmistajaa ei saa hyväksyä vaatimustenmukaisuuden valvontaa suorittavaksi tutkimuslaitokseksi, ellei siitä Euroopan yhteisön säädöksessä nimenomaan säädetä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu hyväksyntä voidaan antaa määräajaksi. Tutkimuslaitokselle voidaan hyväksyntää myönnettäessä asettaa sen toimintaa koskevia välttämättömiä vaatimuksia, rajoituksia ja muita ehtoja, joilla varmistetaan hyväksyntää edellyttävien tehtävien asianmukainen suorittaminen. Tutkimuslaitokselle asetettavista vaatimuksista, rajoituksista ja muista ehdoista sekä tutkimuslaitoksen ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

49 §

Tutkimuslaitoksen valvonta

Hyväksyntäviranomaisen valvoo tutkimuslaitoksen toimintaa sen toiminnan osalta, jota laitos on 47 §:n 1 ja 2 momentin nojalla hyväksytty suorittamaan, ja varmistaa määräajoin, että säädetyt vaatimukset täyttyvät. Valvonnan toimittamiseksi hyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä tutkimuslaitoksen sellaisiin muihin kuin kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia suoritetaan, ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä tutkimuslaitoksen riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia koskeva aineisto. Valvonta suoritetaan tutkimuslaitoksen kustannuksella.

50 §

Tutkimuslaitokselle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos 47 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu tutkimuslaitos ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, liikenne- ja viestintäministeriö voi antaa tutkimuslaitokselle huomautuksen tai varoituksen. Jos tutkimuslaitokselle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, liikenne- ja viestintäministeriö voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määräajaksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos tutkimuslaitoksen toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

65 §

Oikeus ennakoilmoituksen tekemiseen

Ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edustaja tai, jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistajan edustaja, ajoneuvon maahantuoja voivat ennakoilmoittaa ennen ensi-

rekisteröintiä ajoneuvon yksilöintitiedot ja tekniset tiedot rekisteriin. Ennakoilmoituksen voi tehdä se:

1) joka on merkitty Suomessa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään;

2) joka on autoverolain 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity verovelvollinen, jos yhteisö ennakoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai joka on tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakoilmoittaa ETA-valtioiden ulkopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja;

3) joka on vakavarainen ja asiantunteva;

4) joka saa käyttöönsä ajoneuvon rakenteseen ja varusteisiin liittyvät hyväksynnän ehtona olevat tekniset tiedot ja M₁-, L- tai T₁—T₃-luokan ajoneuvon vaatimustenmukaisuustodistuksen tai muun ajoneuvon tyyppihyväksyntätodistuksen; ja

5) jolla on sopimus Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa tietojen toimittamisesta sähköisesti.

Ajoneuvon ennakoilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

67 §

Kieltäytyminen rekisteröimästä vaarallista ajoneuvoa

Jos Ajoneuvohallintokeskus arvioi, että tietyn tyyppiset ajoneuvot ovat vakavana vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle, vaikka ne on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella, se voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää rekisteröimästä tällaista ajoneuvoa. Ajoneuvohallintokeskuksen on viipymättä salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava tästä muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa Esääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle sekä ilmoitettava päätöksensä perusteena olevat syyt.

Jos tyyppihyväksynnän antanut jäsenvaltio riitauttaa sille ilmoitetun väitetyn liikenne- tai työturvallisuudelle aiheutuvan vaaran, Ajoneuvohallintokeskuksen on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys neuvottelulla hyväksynnän myöntäneen viranomaisen kanssa. Komissiolle on ilmoitettava asiasta.

69 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomaisella voi ajoneuvon valmistajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevan direktiivin vaatimuksista:

1) enintään kuuden kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, seitsemän kuukauden ajaksi valmiille ajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän perusteella hyväksyttävälle ajoneuvoille.

Tällainen poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentin suuruiselle määrälle edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuukauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M₁-luokkaan kuuluvista samanmerkkisistä ajoneuvoista ja vastaavasti 30 prosentin suuruiselle määrälle muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista samanmerkkisistä ajoneuvoista. Mainittu prosenttiluku pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetystä poikkeen T₁—T₃-luokan ajoneuvojen osalta 1 momentissa säädetty mahdollisuus on rajattu valmiiden ajoneuvojen osalta 24 kuukauteen ja monivaiheisen tyyppihyväksynnän osalta 30 kuukauteen. T₁—T₃-luokan ajoneuvojen osalta poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentin suuruiselle määrälle kahtena edellisvuotena Suomessa käyttöön otettujen kaikkien asianomaisten tyyppien mukaisten ajoneuvojen lukumäärästä. Kyseinen enimmäismäärä ei kuitenkaan saa olla alle 20.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua poikeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA- valtioiden alueella, kun tyyppihyväksynnän voimassaolo loppui;

2) jotka on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai kansallisen tyyppihyväksynnän voimassaoloa osoittavalla todistuksella, joka oli annettu kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksynnän ollessa vielä voimassa; ja

3) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

Menettelystä myönnettäessä poikkeuksia sarjan viimeisille ajoneuvoille säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

99 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa erikoiskuljetusajoneuvoista ja erikoiskuljetusten suorittamisesta samoin kuin nastarenkaan nastojen lukumäärästä, asennuksesta ja tyyppihyväksynnästä sekä nastojen massan ja pistovoiman mittaamisesta.

Ajoneuvohallintokeskus voi antaa tarkempia ohjeita katsastukseen liittyvien ilmoitusten tekemisestä, katsastuksessa käytettävistä asiakirjoista, rekisteröinnistä annettuun todistukseen tehtävistä merkinnöistä ja katsastustehtävien suorittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 14 §:ää sovelletaan uusiin ajoneuvotyypeihin 1 päivästä heinäkuuta 2005 ja ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009.

Lain 30 §:n 1 momenttia, 31, 32, 34, 40, 65 ja 69 §:ää sovelletaan T₁—T₃- ja C-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen sekä liikennetraktoreiden osalta uusiin ajoneuvotyypeihin 1 päivästä heinäkuuta 2005 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009.

Ajoneuvohallintokeskus käsittelee traktoreiden EY-tyyppihyväksyntää koskevat muutokset 1 päivästä heinäkuuta 2005. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö toimii traktoreiden EY-tyyppihyväksyntäviranomaisena 1 päivän heinäkuuta 2005 jälkeen niissä tapauksissa, joissa tyyppihyväksyntää koskevan hakuksen käsittely on kyseisenä ajankohtana kesken.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty

47 §:ssä tarkoitettut tutkimuslaitosten hyväksynyt jäävät sellaisinaan voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä

lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki

polttoainemaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan polttoainemaksusta 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1280/2003) 9 § seuraavasti:

9 §

Polttoainemaksun määrä

Polttoainemaksun määrä on:

- 1) henkilöautosta (M₁- ja M₁G-luokka) 330 euroa päivältä;
- 2) pakettiautosta (N₁- ja N₁G-luokka) 500 euroa päivältä;
- 3) linja-autosta (M₂- ja M₃-luokat) 670 euroa päivältä;
- 4) kuorma-autosta (N₂- ja N₃-luokat) ja erikoisautosta 1 000 euroa päivältä;
- 5) varsinaisen-, keski-akseli- tai puoliperävaunun vetämiseen käytettävästä kuorma-autosta 1 500 euroa päivältä;

- 6) liikennetraktorista 670 euroa päivältä;
- 7) muusta traktorista 100 euroa päivältä;
- 8) moottorityökoneesta ja auton alustalle rakennetusta työkoneesta 100 euroa päivältä;
- 9) moottoripyörästä ja muusta L-luokan ajoneuvosta 100 euroa päivältä.

Jos polttoainemaksu tulee määrättäväksi ajoneuvosta, joka ei ole rekisterissä, ajoneuvo katsotaan kuuluvaksi siihen ajoneuvo-luokkaan, johon se laatunsa perusteella lähinnä kuuluisi, jos ajoneuvo rekisteröitäisiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Leena Luhtanen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 7 kohta, 6 §:n 2 momentti, 14 §, 25 §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31, 32, 34 ja 40 §, 41 §:n 2 momentti, 45 ja 47 §, 49 §:n 2 momentti, 50, 65, 67, 69 ja 99 § sekä
lisätään 35 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) rekisterillä ajoneuvoja koskevaa rekisteriä;

7) rekisterillä ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettua ajoneuvoliikennerekisteriä;

6 §

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Sellaista osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteessä.

Sellaista osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä, *jos sellaista on säännöksissä edellytetty*, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteessä.

14 §

Traktori ja liikennetraktori

T-luokan ajoneuvo (traktori) on moottori-käyttöinen pyörin tai teloin varustettu ajoneuvo, joka on valmistettu vetämään, työntämään, käyttämään tai kuljettamaan pääasiassa maa- tai metsätaloudessa käytettäviä työvälineitä tai vetämään taikka työntämään maa- tai metsätaloudessa käytettäviä ajoneuvoja. Traktorin suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa.

14 §

Traktori

T- ja *C*-luokan ajoneuvo sekä liikennetraktori (traktori) on moottorikäyttöinen pyörillä tai telaketjuilla varustettu ajoneuvo:

- i) jossa on vähintään kaksi akselia;*
- ii) jonka suurin rakenteellinen nopeus on vähintään kuusi kilometriä tunnissa;*
- iii) jonka toiminta perustuu ensisijassa vetävään voimaan; sekä*
- iv) joka on erityisesti tarkoitettu vetämään, työntämään, kuljettamaan ja käyttämään tiettyjä maa- tai metsätaloudessa käytettäviksi tarkoitettuja vaihdettavissa olevia laitteita taikka vetämään maa- tai metsätaloudessa käytettäviä perävaunuja.*

Traktori voi olla varustettu kuormien kuljettamiseen maa- tai metsätalouden harjoittamisen yhteydessä, ja siinä voi olla matkustajien istuimia. Traktoriksi ei kuitenkaan lueta erityisesti metsätalouskäyttöön suunniteltuja koneita, kuten juonto- ja kuorma-traktoreita, jotka määritellään standardissa ISO 6814:2000, eikä maansiirtokoneiden, jotka määritellään standardissa ISO 6165:2001, alustalle rakennettuja metsäko-neita.

Traktorit jaetaan ominaisuuksiensa perusteella seuraaviin luokkiin:

1) *T*₁-luokka: pyörillä varustetut traktorit, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa, kuljettajaa lähinnä olevan akselin pienin raideväli vähintään 1,15 metriä, omamassa ajokuntoisena yli 0,6 tonnia ja maavara enintään yksi metri;

2) *T*₂-luokka: pyörillä varustetut traktorit, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa, pienin raideväli alle 1,15 metriä, omamassa ajokuntoisena yli 0,6 tonnia ja maavara enintään 0,60 metriä, jos traktorin painopisteen korkeusarvo maanpinnasta mitattuna jaettuna kaikkien akseleiden pienimpien raidevälien

Liikennetraktori on tavarankuljetukseen tarkoitettu kuormaa kantava nestepainetoimisella runko-ohjauksella varustettu traktori. Liikennetraktori on myös muu traktori, jota käytetään tavarankuljetukseen kytkentämassaltaan yli 10 tonnin perävaunulla varustettuna. Liikennetraktoriksi ei kuitenkaan katsota traktoria, jota käytetään moottorijoneuvoverosta annetun lain (722/1966) 17 a §:ssä tarkoitettuihin kuljetuksiin. Liikennetraktorin suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa traktorin alaluokista.

25 §

Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet

Turvallista käyttämistä varten liikenteessä käytettävässä ajoneuvossa on oltava:

- 1) luotettava ja varmatoiminen ohjauslaitte;
- 2) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, polkupyörässä sekä auton ja liikennetraktorin perävaunussa käyttöjarru;
- 3) renkaat ja vanteet tai telat, jotka vastaavat niille kohdistuvaa kuormitusta;
- 4) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa paloturvallinen polttoainejärjestelmä;
- 5) tarpeelliset valaisimet, heijastimet ja heijastavat tunnuskilvet;

keskiarvolla on yli 0,90, suurin rakenteellinen nopeus saa olla enintään 30 kilometriä tunnissa;

3) *T₃-luokka*: pyörillä varustetut traktorit, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa ja omamassa ajokuntoisena enintään 0,6 tonnia;

4) *liikennetraktori*: tavarankuljetukseen tarkoitettujen kuormaa kantavien nestepainetoimisella runko-ohjauksella varustettujen traktorit; *liikennetraktori* on myös muu traktori, jota käytetään tavarankuljetukseen kytkentämassaltaan yli 10 tonnin perävaunulla varustettuna; *liikennetraktoriksi* ei kuitenkaan katsota traktoria, jota käytetään polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 7 §:ssä tarkoitettuihin kuljetuksiin; *liikennetraktorin* suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa;

5) *C-luokka*: telaketjuin liikkuvat ja ohjattavat traktorit.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa traktorin alaluokista.

Maatalous- ja metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden sekä näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

25 §

Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet

Turvallista käyttämistä varten liikenteessä käytettävässä ajoneuvossa on oltava:

- 1) luotettava ja varmatoiminen ohjauslaitte;
- 2) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, polkupyörässä sekä auton ja liikennetraktorin perävaunussa käyttöjarru;
- 3) renkaat ja vanteet *taikka* telat *tai jalaset*, jotka vastaavat niille kohdistuvaa kuormitusta;
- 4) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa paloturvallinen polttoainejärjestelmä;
- 5) tarpeelliset valaisimet, heijastimet ja heijastavat tunnuskilvet;

6) varoituskolmio, jos ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 500 kg;

7) M- ja N₁-luokan ajoneuvon ohjaamossa ja matkustajatilassa kuljettajaa ja matkustajia törmäystilanteessa suojaavat rakenteet ja laitteet;

8) kuljettajalla riittävä näkyvyys eteen, sivuille ja taakse; näkyvyys taakse saadaan tarvittaessa järjestää taustapeilien avulla tai muulla vastaavalla järjestelmällä;

9) ajoneuvossa, jonka ohjaamo on umpinainen, tuulilasi ja tarpeelliset laitteet näkyvyyden varmistamiseksi tuulilasin läpi kaikissa sääoloissa;

10) tarpeelliset laitteet ja rakenteet kevyiden ajoneuvojen suojaamiseksi törmäystilanteessa;

11) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja polkupyörässä äänimerkinantolaite;

12) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa nopeusmittari sekä M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-luokan ajoneuvossa nopeudenrajoitin;

13) neli- tai useampipyöräisessä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa peruutuslaite.

30 §

Tyyppihyväksynät

EY-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan seuraavien *tyyppihyväksyntädirektiivien* ja niiden nojalla annettujen erityisdirektiivien mukaisia *tyyppihyväksyntöjä*:

1) moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen *tyyppihyväksyntää* koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 70/156/ETY;

2) kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen *tyyppihyväksynnästä* ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY;

3) pyörillä varustettujen maatalous- ja metsätraktoreiden *tyyppihyväksyntää* koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 74/150/ETY.

6) varoituskolmio, jos ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 500 kg;

7) M- ja N₁-luokan ajoneuvon ohjaamossa ja matkustajatilassa kuljettajaa ja matkustajia törmäystilanteessa suojaavat rakenteet ja laitteet;

8) kuljettajalla riittävä näkyvyys eteen, sivuille ja taakse; näkyvyys taakse saadaan tarvittaessa järjestää taustapeilien avulla tai muulla vastaavalla järjestelmällä;

9) ajoneuvossa, jonka ohjaamo on umpinainen, tuulilasi ja tarpeelliset laitteet näkyvyyden varmistamiseksi tuulilasin läpi kaikissa sääoloissa;

10) tarpeelliset laitteet ja rakenteet kevyiden ajoneuvojen suojaamiseksi törmäystilanteessa;

11) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja polkupyörässä äänimerkinantolaite;

12) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa nopeusmittari sekä M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-luokan ajoneuvossa nopeudenrajoitin;

13) neli- tai useampipyöräisessä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa peruutuslaite.

30 §

Tyyppihyväksynät

EY-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan *ajoneuvojen* ja niiden *järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää* koskevien *Euroopan yhteisön säästösten mukaisia tyyppihyväksyntöjä*. *Koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä perustuu seuraaviin direktiiveihin*:

1) moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen *tyyppihyväksyntää* koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 70/156/ETY;

2) kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen *tyyppihyväksynnästä* ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY;

3) *maatalous- tai metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden ja näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää*

synnystä sekä direktiivin 74/150/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/37/EY.

31 §

Tyyppihyväksyntöjen soveltamisalueet

EY-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle sekä M₁- ja L-luokan ajoneuvolle. Kansallinen tyyppihyväksyntä myönnetään ajoneuvolle, järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle. Piensarjatyyppihyväksyntä myönnetään ajoneuvolle. E-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle.

32 §

Tyyppihyväksyntävelvollisuus

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan M₁- ja L-luokan ajoneuvon rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä on, että ajoneuvotyyppi on EY-tyyppihyväksytty tai piensarjatyyppihyväksytty. Monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut tai yksittäiskappaleena valmistettu tai maahan tuotu M₁- tai L-luokan ajoneuvo saadaan kuitenkin merkitä rekisteriin rekisteröintikatsastuksen perusteella.

34 §

Hyväksyntäviranomainen

M-, N-, L- ja O-luokan ajoneuvon, traktorin ja moottorityökoneen sekä maastoajoneuvon samoin kuin näiden osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksyntäviranomainen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus. *Traktorin EY-tyyppihyväksynnän hyväksyntäviranomainen on kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriö.*

31 §

Tyyppihyväksyntöjen soveltamisalueet

EY-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle sekä M₁-, L- ja T₁–T₃-luokan ajoneuvolle. Kansallinen tyyppihyväksyntä myönnetään ajoneuvolle, järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle. Piensarjatyyppihyväksyntä myönnetään ajoneuvolle. E-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle.

32 §

Tyyppihyväksyntävelvollisuus

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan M₁-, L- tai T₁–T₃-luokan ajoneuvon rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä on, että ajoneuvotyyppi on EY-tyyppihyväksytty tai piensarjatyyppihyväksytty. Monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut tai yksittäiskappaleena valmistettu tai maahan tuotu M₁-, L- tai T₁–T₃-luokan ajoneuvo saadaan kuitenkin merkitä rekisteriin rekisteröintikatsastuksen perusteella.

34 §

Hyväksyntäviranomainen

M-, N-, L-, O-, T₁–T₃-, C- ja R-luokan ajoneuvon, liikennetraktorin ja moottorityökoneen sekä maastoajoneuvon samoin kuin näiden osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksyntäviranomainen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus.

35 §

Tyyppihyväksynnän myöntäminen

40 §

Kansallista tyyppihyväksyntää ja piensarjatyypin tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kansallisen tyyppihyväksynnän ja piensarjatyypin tyyppihyväksynnän osalta:

- 1) mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi;
- 2) tyyppihyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta tyyppihyväksyntöjä koskevaan rekisteriin;
- 3) Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista vähäisten yksittäisten poikkeusten myöntämiseen tyyppihyväksynnässä, jos poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua;
- 4) mikä on piensarjatyypin tyyppihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä määrä vuodessa;
- 5) millä ehdoin toisessa ETA-valtiossa M₁- ja L-luokan ajoneuvolle myönnetty piensarjatyypin tyyppihyväksyntä on voimassa Suomessa.

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyyppihyväksynnän mukaisesti valmistettuun osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyyppimerkintä. Jos erityisdi-

35 §

Tyyppihyväksynnän myöntäminen

Hyväksynnän myöntämisessä sovelletaan EY-tyypin tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyypin tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppihyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä.

40 §

Kansallista tyyppihyväksyntää ja piensarjatyypin tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kansallisen tyyppihyväksynnän ja piensarjatyypin tyyppihyväksynnän osalta:

- 1) mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi;
- 2) tyyppihyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta tyyppihyväksyntöjä koskevaan rekisteriin;
- 3) Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista vähäisten yksittäisten poikkeusten myöntämiseen tyyppihyväksynnässä, jos poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua;
- 4) mikä on piensarjatyypin tyyppihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä määrä vuodessa;
- 5) millä ehdoin toisessa ETA-valtiossa M₁-, L- ja T₁-T₃-luokan ajoneuvolle myönnetty piensarjatyypin tyyppihyväksyntä on voimassa Suomessa.

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyyppihyväksynnän mukaisesti valmistettuun osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyyppimerkintä. Jos Euroopan

Voimassa oleva laki

rektiivissä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppi-
 pihyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista
 merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyyppimerkin-
 tää.

45 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa ja tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyyn tyyppin mukainen.

Hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava ennen hyväksynnän myöntämistä riittävästä menettelyistä, joilla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, ja toteutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet. Hyväksyntäviranomainen voi teettää osia tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tutkimuslaitoksella.

Vaatimustenmukaisuuden valvonta toteutetaan hyväksynnän hakijan kustannuksella. Hyväksyntäviranomaisella ja tutkimuslaitoksella on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

- 1) päästä ajoneuvojen, osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;
- 2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein erityisdirektiiveissä säädetyt tai E-säännöissä määrätyt testit tai laskelmat;

Ehdotus

yhteisön säädöksessä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppi-
 pihyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyyppimerkintää.

45 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyyn tyyppin mukainen.

Hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava ennen hyväksynnän myöntämistä riittävästä menettelyistä, joilla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, ja toteutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet. *Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppi-
 pihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppi-
 pihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppi-
 pihyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä.* Hyväksyntäviranomainen voi teettää osia tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tutkimuslaitoksella.

Vaatimustenmukaisuuden valvonta toteutetaan hyväksynnän hakijan kustannuksella. Hyväksyntäviranomaisella ja tutkimuslaitoksella on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

- 1) päästä ajoneuvojen, osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;
- 2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein *Euroopan yhteisön säädöksissä* säädetyt *taikka* E-säännöissä määrätyt testit tai laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöön kunkin hyväksytyyn tyyppiin laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomaisen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutkimuslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), *tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966)*, *asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa (74/1954)* ja kielilaissa (148/1922) säädetään.

47 §

Tutkimuslaitokselle myönnettävä hyväksyntä

Tutkimuslaitoksen on suorittamiensa tarkastusten, mittausten, testien ja laskelmien osalta täytettävä testauslaboratorioiden toimintaa koskevassa yhdenmukaistetussa standardissa SFS-EN 45001:1990 tai SFS-EN 17025:2000 olevat vaatimukset. Valmistajaa ei saa hyväksyä tutkimuslaitokseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyy 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset täyttävän tutkimuslaitoksen suorittamaan 36 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia sekä 45 §:ssä tarkoitettua vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Tutkimuslaitoksen hyväksyntä voidaan antaa määräajaksi. Tutkimuslaitokselle voidaan hyväksyntää myönnettäessä asettaa sen toimintaa koskevia välttämättömiä vaatimuksia, rajoituksia ja muita ehtoja, joilla varmistetaan hyväksyntää edellyttävien tehtävien asianmukainen suorittaminen. Tutkimuslaitoksen on ilmoitettava toimintansa sellaisista muutoksista, joilla on vaikutusta tutkimuslaitoksen hyväksynnän edellytyk-

3) saada tarvittaessa käyttöön kunkin hyväksytyyn tyyppiin laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomaisen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutkimuslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä *hallintolaisissa (434/2003)*, viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

47 §

Tutkimuslaitokselle myönnettävä hyväksyntä

Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyy tutkimuslaitoksen suorittamaan 36 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia. *Hyväksynnän edellytyksenä on, että tutkimuslaitos täyttää standardissa SFS-EN ISO/IEC 17025:2000 olevat vaatimukset ja että tutkimuslaitoksen pätevyysalue kattaa kaikki ne säännökset, joiden mukaista hyväksyntää tutkimuslaitos hakee.* Valmistajaa ei saa hyväksyä tutkimuslaitokseksi, *ellei siitä Euroopan yhteisön säädöksessä nimenomaan säädetä.*

Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyy tutkimuslaitoksen suorittamaan 45 §:ssä tarkoitettua vaatimustenmukaisuuden valvontaa. *Hyväksynnän edellytyksenä on, että tutkimuslaitos täyttää harjoittamansa toiminnan osalta standardissa SFS-EN 45012:1998 tai ISO/IEC Guide 62:1996 olevat vaatimukset.* Edellä 36 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia *tekevä henkilö ei saa toimia siiman toimeksiantajan lukuun vaatimustenmukaisuuden valvonnan johtavana arvioijana.* Valmistajaa ei saa hyväksyä vaatimustenmukaisuuden valvontaa suorittavaksi tutkimuslaitokseksi, *ellei siitä Euroopan yhteisön säädöksessä nimenomaan säädetä.*

Voimassa oleva laki

siin.

Tutkimuslaitokselle asetettujen vaatimusten, rajoitusten ja ehtojen täyttämisen osoittamisesta ja tutkimuslaitoksen ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

49 §

Tutkimuslaitoksen valvonta

Hyväksyntäviranomainen valvoo tutkimuslaitoksen toimintaa niiden tarkastusten, mittausten, testien ja laskelmien osalta, joita laitos on 47 §:n 2 momentin nojalla hyväksytty suorittamaan, ja varmistaa määräajoin, että säädetyt vaatimukset täyttyvät. Valvonnan toimittamiseksi hyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä tutkimuslaitoksen sellaisiin muihin kuin kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia suoritetaan, ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä tutkimuslaitoksen riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia koskeva aineisto. Valvonta suoritetaan tutkimuslaitoksen kustannuksella.

50 §

Tutkimuslaitokselle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos 47 §:n 2 momentissa tarkoitettu tutkimuslaitos ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, liikenne- ja viestintäministeriö voi antaa tutkimuslaitokselle huomautuksen tai varoituksen. Jos tutkimuslaitokselle annettu huomautus tai

Ehdotus

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu hyväksyntä voidaan antaa määräajaksi. Tutkimuslaitokselle voidaan hyväksyntää myönnettäessä asettaa sen toimintaa koskevia välttämättömiä vaatimuksia, rajoituksia ja muita ehtoja, joilla varmistetaan hyväksyntää edellyttävien tehtävien asianmukainen suorittaminen. Tutkimuslaitokselle asetettavista vaatimuksista, rajoituksista ja muista ehdoista sekä tutkimuslaitoksen ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

49 §

Tutkimuslaitoksen valvonta

Hyväksyntäviranomainen valvoo tutkimuslaitoksen toimintaa *sen toiminnan* osalta, jota laitos on 47 §:n 1 ja 2 momentin nojalla hyväksytty suorittamaan, ja varmistaa määräajoin, että säädetyt vaatimukset täyttyvät. Valvonnan toimittamiseksi hyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä tutkimuslaitoksen sellaisiin muihin kuin kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia suoritetaan, ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä tutkimuslaitoksen riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia koskeva aineisto. Valvonta suoritetaan tutkimuslaitoksen kustannuksella.

50 §

Tutkimuslaitokselle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos 47 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu tutkimuslaitos ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, liikenne- ja viestintäministeriö voi antaa tutkimuslaitokselle huomautuksen tai varoituksen. Jos tutkimuslaitokselle annettu huo-

varoitusta ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, liikenne- ja viestintäministeriö voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määräajaksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos tutkimuslaitoksen toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

65 §

Oikeus ennakoilmoituksen tekemiseen

Ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edustaja tai, jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistajan edustaja, ajoneuvon maahantuoja voivat ennakoilmoittaa ennen ensirekisteröintiä ajoneuvon yksilöintitiedot ja tekniset tiedot rekisteriin. Ennakoilmoituksen voi tehdä se:

- 1) joka on merkitty Suomessa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään;
- 2) joka on autoverolain 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity verovelvollinen, jos yhteisö ennakoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai joka on tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakoilmoittaa ETA-valtioiden ulkopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja;
- 3) joka on vakavarainen ja asiantunteva;
- 4) joka saa käyttöönsä ajoneuvon rakenteeseen ja varusteisiin liittyvät hyväksynnän ehtona olevat tekniset tiedot ja M₁- tai L-luokan ajoneuvon vaatimustenmukaisuustodistuksen tai muun ajoneuvon tyyppihyväksyntätodistuksen; ja
- 5) jolla on sopimus Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa tietojen toimittamisesta automaattista tietojenkäsittelyä hyväksi käyttäen.

Ajoneuvon ennakoilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

67 §

Kieltäytyminen rekisteröimästä vaarallista ajoneuvoa

Jos Ajoneuvohallintokeskus arvioi, että tietyn tyyppiset ajoneuvot ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuudelle, vaikka ne on varustettu voimassa olevalla vaatimus-

mautus tai varoitusta ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, liikenne- ja viestintäministeriö voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määräajaksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos tutkimuslaitoksen toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

65 §

Oikeus ennakoilmoituksen tekemiseen

Ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edustaja tai, jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistajan edustaja, ajoneuvon maahantuoja voivat ennakoilmoittaa ennen ensirekisteröintiä ajoneuvon yksilöintitiedot ja tekniset tiedot rekisteriin. Ennakoilmoituksen voi tehdä se:

- 1) joka on merkitty Suomessa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään;
- 2) joka on autoverolain 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity verovelvollinen, jos yhteisö ennakoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai joka on tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakoilmoittaa ETA-valtioiden ulkopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja;
- 3) joka on vakavarainen ja asiantunteva;
- 4) joka saa käyttöönsä ajoneuvon rakenteeseen ja varusteisiin liittyvät hyväksynnän ehtona olevat tekniset tiedot ja M₁-, L- tai T₁-T₃-luokan ajoneuvon vaatimustenmukaisuustodistuksen tai muun ajoneuvon tyyppihyväksyntätodistuksen; ja
- 5) jolla on sopimus Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa tietojen toimittamisesta sähköisesti.

Ajoneuvon ennakoilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

67 §

Kieltäytyminen rekisteröimästä vaarallista ajoneuvoa

Jos Ajoneuvohallintokeskus arvioi, että tietyn tyyppiset ajoneuvot ovat vakavana vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle, vaikka ne on varustettu voimassa olevalla

Voimassa oleva laki

tenmukaisuustodistuksella, se voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää rekisteröimästä tällaista ajoneuvoa. Ajoneuvohallintokeskuksen on viipymättä salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava tästä muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle sekä ilmoitettava päätöksensä perusteena olevat syyt.

Jos tyyppihyväksynnän antanut jäsenvaltio riitauttaa sille ilmoitetun väitetyn liikenneturvallisuudelle aiheutuvan vaaran, Ajoneuvohallintokeskuksen on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys neuvottelulla hyväksynnän myöntäneen viranomaisen kanssa. Komissiolle on ilmoitettava asiasta.

69 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomainen voi ajoneuvon valmistajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevan direktiivin vaatimuksista:

1) enintään kuuden kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantuloa tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, seitsemän kuukauden ajaksi valmiille ajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän perusteella hyväksyttävillä ajoneuvoille.

Tällainen poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentin suuruiselle määrälle edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuukauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M_1 -luokkaan kuuluvista samanmerkkinisistä ajoneuvoista ja vastaavasti 30 prosentin suuruiselle määrälle muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista samanmerkkinisistä ajoneuvoista. Mainittu prosenttiluku pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Ehdotus

vaatimustenmukaisuustodistuksella, se voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää rekisteröimästä tällaista ajoneuvoa. Ajoneuvohallintokeskuksen on viipymättä salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava tästä muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle sekä ilmoitettava päätöksensä perusteena olevat syyt.

Jos tyyppihyväksynnän antanut jäsenvaltio riitauttaa sille ilmoitetun väitetyn liikenne- tai työturvallisuudelle aiheutuvan vaaran, Ajoneuvohallintokeskuksen on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys neuvottelulla hyväksynnän myöntäneen viranomaisen kanssa. Komissiolle on ilmoitettava asiasta.

69 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomainen voi ajoneuvon valmistajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevan direktiivin vaatimuksista:

1) enintään kuuden kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantuloa tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, seitsemän kuukauden ajaksi valmiille ajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän perusteella hyväksyttävillä ajoneuvoille.

Tällainen poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentin suuruiselle määrälle edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuukauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M_1 -luokkaan kuuluvista samanmerkkinisistä ajoneuvoista ja vastaavasti 30 prosentin suuruiselle määrälle muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista samanmerkkinisistä ajoneuvoista. Mainittu prosenttiluku pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen T_1 – T_3 -luokan ajoneuvojen osalta 1 momentissa säädetty mahdollisuus on rajattu valmiiden ajoneuvojen osalta 24 kuukauden ja monivaiheisen tyyppihyväksynnän

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA-valtioiden alueella, kun tyyppihyväksynnän voimassaolo loppui;

2) jotka on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai kansallisen tyyppihyväksynnän voimassaoloa osoittavalla todistuksella, joka oli annettu kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksynnän ollessa vielä voimassa; ja

3) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

Menettelystä myönnettäessä poikkeuksia sarjan viimeisille ajoneuvoille säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

99 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa erikoiskuljetusajoneuvoista ja erikoiskuljetusten suorittamisesta samoin kuin nastarenkaan nastojen lukumäärästä ja asennuksesta sekä nastojen massan ja pistovoiman mittaamisesta.

Ajoneuvohallintokeskus voi antaa tarkempia ohjeita katsastukseen liittyvien ilmoitusten tekemisestä, katsastuksessa käytettävistä asiakirjoista, rekisteröinnistä annettuun todistukseen tehtävistä merkinnöistä ja katsastustehtävien suorittamisesta.

osalta 30 kuukauteen. T_1 – T_3 -luokan ajoneuvojen osalta poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentin suuruiselle määrälle kahtena edellisvuotena Suomessa käyttöön otettujen kaikkien asianomaisten tyyppien mukaisten ajoneuvojen lukumäärästä. Kyseinen enimmäismäärä ei kuitenkaan saa olla alle 20.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA-valtioiden alueella, kun tyyppihyväksynnän voimassaolo loppui;

2) jotka on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai kansallisen tyyppihyväksynnän voimassaoloa osoittavalla todistuksella, joka oli annettu kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksynnän ollessa vielä voimassa; ja

3) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

Menettelystä myönnettäessä poikkeuksia sarjan viimeisille ajoneuvoille säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

99 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa erikoiskuljetusajoneuvoista ja erikoiskuljetusten suorittamisesta samoin kuin nastarenkaan nastojen lukumäärästä, asennuksesta ja tyyppihyväksynnästä sekä nastojen massan ja pistovoiman mittaamisesta.

Ajoneuvohallintokeskus voi antaa tarkempia ohjeita katsastukseen liittyvien ilmoitusten tekemisestä, katsastuksessa käytettävistä asiakirjoista, rekisteröinnistä annettuun todistukseen tehtävistä merkinnöistä ja katsastustehtävien suorittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 14 §:ää sovelletaan uusiin ajoneuvo-

tyyppeihin 1 päivästä heinäkuuta 2005 ja ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009.

Lain 30 §:n 1 momenttia, 31, 32, 34, 40, 65 ja 69 §:ää sovelletaan T₁–T₃- ja C-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen sekä liikennetraktoreiden osalta uusiin ajoneuvo-tyyppeihin 1 päivästä heinäkuuta 2005 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009.

Ajoneuvohallintokeskus käsittelee traktoreiden EY-tyyppihyväksyntää koskevat muutokset 1 päivästä heinäkuuta 2005. Sosiaali- ja terveysministeriö toimii traktoreiden EY-tyyppihyväksyntäviranomaisena 1 päivän heinäkuuta 2005 jälkeen niissä tapauksissa, joissa tyyppihyväksyntää koskevan hakemuksen käsittely on kyseisenä ajankohtana kesken.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyt 47 §:ssä tarkoitetut tutkimuslaitosten hyväksynnit jäivät sellaisinaan voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

polttoainemaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan polttoainemaksusta 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1280/2003) 9 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Polttoainemaksun määrä

Polttoainemaksun määrä

Polttoainemaksun määrä on:
1) henkilöautosta (M₁- ja M₁G-luokka) 330 euroa päivältä;
2) pakettiautosta (N₁- ja N₁G-luokka) 500 euroa päivältä;
3) linja-autosta (M₂- ja M₃-luokat) 670

Polttoainemaksun määrä on:
1) henkilöautosta (M₁- ja M₁G-luokka) 330 euroa päivältä;
2) pakettiautosta (N₁- ja N₁G-luokka) 500 euroa päivältä;
3) linja-autosta (M₂- ja M₃-luokat) 670

Voimassa oleva laki

euroa päivältä;

4) kuorma-autosta (N₂- ja N₃-luokat) ja erikoisautosta 1 000 euroa päivältä;

5) varsinaisen-, keski-akseli- tai puolipe-
rävaunun vetämiseen käytettävästä kuorma-
autosta 1 500 euroa päivältä;

6) liikennetraktorista 670 euroa päivältä;

7) muusta traktorista (**T-luokka**) 100 eu-
roa päivältä;

8) moottorityökoneesta ja auton alustalle
rakennetusta työkoneesta 100 euroa päiväl-
tä; ja

9) moottoripyörästä ja muusta L-luokan
ajoneuvosta 100 euroa päivältä.

Jos polttoainemaksu tulee määrättäväksi
ajoneuvosta, joka ei ole rekisterissä, ajo-
neuvo katsotaan kuuluvaksi siihen ajoneu-
voluokkaan, johon se laatunsa perusteella
lähinnä kuuluisi, jos ajoneuvo rekisteröitä-
isiin.

Ehdotus

euroa päivältä;

4) kuorma-autosta (N₂- ja N₃-luokat) ja erikoisautosta 1 000 euroa päivältä;

5) varsinaisen-, keski-akseli- tai puolipe-
rävaunun vetämiseen käytettävästä kuorma-
autosta 1 500 euroa päivältä;

6) liikennetraktorista 670 euroa päivältä;

7) muusta traktorista 100 euroa päivältä;

8) moottorityökoneesta ja auton alustalle
rakennetusta työkoneesta 100 euroa päiväl-
tä;

9) moottoripyörästä ja muusta L-luokan
ajoneuvosta 100 euroa päivältä.

Jos polttoainemaksu tulee määrättäväksi
ajoneuvosta, joka ei ole rekisterissä, ajo-
neuvo katsotaan kuuluvaksi siihen ajoneu-
voluokkaan, johon se laatunsa perusteella
lähinnä kuuluisi, jos ajoneuvo rekisteröitä-
isiin.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

_____